

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Prepusti prejemni velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
Administrativni prejemni velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnstvo in ekspedicijska v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Obanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna peti vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 285.

V Ljubljani, v sredo 14. decembra 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 12. decembra.

Celovec in Celje.

V pričetku današnje seje izročil je Steinwender včeraj napovedani nujni predlog glede slovensčine pri mestnem magistratu v Celju in Celovcu. Pri utemeljevanju nujnosti začel je reči tudi materijsko razpravljati in smešiti vlado, ker je zaukazala omenjenima magistratoma, slovenske vloge sprejemati in jih tudi slovenski reševati. Domačin ne zna nobeden slovenski, pravi Steinwender, torej bodo morali nastavljeni agolj tuje, ki bodo dobivali plačo od nemških davkoplačevalcev le za pahažkovanje, ker ne bodo imeli nobenega dela. Slovensko uradovanje je tudi zaradi tega nemogoče, ker bi bilo treba pri vsaki vlogi še le preiskovati, ali je slovenska ali ne. Na tak in enak način je čenčal Steinwender, kar je presedalo celo potrpežljivemu predsedniku, ki je opominjal govornika, da gre zdaj le za nujnost, ne pa za meritorično razpravo stavljene predloga.

Razven njega se ni noben poslanec več oglasil, ampak prišlo je do glasovanja, ali naj se ta predlog razpravlja kot nujen in reši meritorično že danes, ali naj se ž njim ravna, kakor z vsakim drugim samostojnim predlogom, ki pride k prvemu branju, kadar jih zadene vrsta, nekateri morebiti še le čez eno, dve ali celo več let. Ako se ima kak predlog razpravljati nujno, ne da bi bil na dnevnem redu, morate za dotični sklep glasovati vsaj dve tretjini navzočih poslancev; danes jih je bilo v zbornici 213; da bi bila obveljala nujnost Steinwenderjevega predloga, bi bilo moralo za njo glasovati vsaj 142 poslancev, v istini pa se jih je vzdignilo samo 86, ostalih 127 glasovalo je nasprotno. Steinwender mora torej potrpeti, da pride njegov predlog pozneje enkrat na dnevni red, letos gotovo ne in prihodnje leto menda tudi še ne. Sicer je pa celi ta predlog tudi čisto nepotreben; čemu je upravno sodišče?

Ako mestni magistrat celovski in celjski sodita, da jima je ministerstvo s svojima odredbama storilo krivico, naj se pritožita pri upravnem sodišču, katero naj razsodi, ali je ministerstvo prelomilo kak zakon ali ne. Pa nemški nacionalci menda sami sprevidijo, da bi pri upravnem sodišču nič ne opravili, ker je ministerstvo le ukrenilo, kar zahteva zakon, zato hočejo reči odtegniti nepristranskemu sodišču in jo spraviti v državni zbor ter rešiti po pravilih strankarstva. Zaradi tega se je čuditi, da je v tem vprašanju z nemškimi nacionalci potegnili tudi združena levica, kateri so se pridružili tudi dunajski antisemitje, Lienbacherjev tovariš Schieder in južno-tirolski italijanski zastopniki, kar je tem čudneje, ker je ministerska odredba gledé jezikovne ravnopravnosti velike važnosti tudi za južne Tirole. Pa tudi desnica je v tem vprašanju pokazala svojo nekdajšo združenost in edinstvo, ker so s konservativnim in poljskim klubom glasovali tudi vsi poslanci češki, najnovejša hrvatska zveza in moravski veliki posestniki.

Steinwender-ju in njegovim privržencem ta edinstvo desnice ni bila nič kaj po volji, in nemški štajerski poslanec Morre se je po stari navadi hudoval in pritoževal o nekakem posilstvu, katero se je s tem sklepom naredilo levičarjem, ali levica se za te glasove ni dosti brigala in zbornica se je precej hitro pomirila. Vendar pa s tem ta reč še ni

bila pri kraju. Steinwender je namreč v domišljavi svoji mogočnosti in hribovski surovosti načelnike slovenskih društev imenoval iz tujstva naročene „Hetapaffen“ (poslanec dr. Gregorec: Pfui!), kar je pripravilo predsednika, da je zaradi tega neosnovanega napada Steinwenderja poklical k redu. In taki suroveži hočejo nemško kulturo razširjati med slovenskim ljudstvom?!

Budgetna razprava.

Po odklonitvi Steinwender-jeve zahteve pričelo se je nadaljevanje budgetne razprave, oziroma proračuna za ministerstvo notranjih zadev. Prvi današnji govornik je bil Rutovski, ki ob dveh popoldne, ko sklepam to poročilo, še zmerom govori in marsikaj zanimivega pripoveduje o zavarovalnih društvih.

Za njim je novoizvoljeni poslanec Auspitz storil obljubo, ki je danes prišel v zbornico, iz katere je bil o svojem času zaradi podkupovanja volilcev po občinski razpravi kot nepostavno izvoljen poslanec sramotno zapoden.

Prihodnja seja bo v četrtek, ker zboruje jutri budgetni odsek, da pretresa justično ministerstvo. Na dnevnem redu prihodnje javne seje bo davčni provizorij, ki ga je sinoči rešil budgetni odsek s tem, da predlaga, kakor sem že včeraj omenjal, začasno pobiranje davkov le za dva meseca. Minister se temu predlogu ni prav nič upiral, marveč je rekel, da je tudi on zadovoljen z dvamesečnim rokom, ako državni zbor dotlej reši državni proračun.

Služba božja in vojaštvo.

Iz včerajšnje seje mi je še nekaj dostavljati. Poslanec Zallinger in konservativni tovariši so se namreč v neki interpelaciji do deželno-brambovskega ministra pritoževali o tem, da se vojakom dostikrat ne daje prilike, ob nedeljah in praznikih spolnovati svojo krščansko dolžnost in udeleževati se sv. maše. Minister je včeraj odgovarjal, da v tem oziru obstoji splošna in prav odločna zapoved, ker službeni, od cesarja potrjeni pravilnik zaukazuje: „Poveljniki naj gledajo na to, da bode vojakom mogoče, ob službi božji posvečenih dnevih udeleževati se službe božje svojih sovornikov“.

Ako se vojaškim gosposkam naznanijo posebni slučaj, v katerih se za to zapoved ne zmenijo, veže jih enkrat za vselej dolžnost, da to odpravijo.“

Zallinger je v dotični interpelaciji omenjal samo dežele Tirolske, ali enake pritožbe so bile slišati tudi iz drugih dežel, n. pr. iz Senožec na Kranjskem o priliki poletnih vojaških vaj, kar se je vled gori omenjenega odgovora naznanilo ministerstvu, da se v prihodnje odvrnejo dogodki, ki so kmetskemu ljudstvu v izpodtiko.

Deželno-brambovski minister odgovarjal je včeraj še na neko drugo interpelacijo poslanca Hoffmanna, ki se je pritoževal, da vojaki-rokodelci izdelujejo razne reči za privatne osebe. Minister je rekel, da so rokodelska dela aktivnim vojakom prepovedana, in da mora vojaška uprava to reč nemudoma odpraviti, ako se jej naznanijo gotovi slučaj.

Zavarovalna društva.

Se neko važno novico vam imam poročati. Kakor veste, iz zadnjega poročila, sta Gessmann in Lueger posebno hudo prijemala ministerijalnega svetovalca Kaana, kateremu sta očitala, da je od zavarovalnih društev „Phoenix“ in „Azienda“

razven vladno dovoljenih 500 gld. kot vladni nadzornik prejemal še posebno nagrado letnih 3000, oziroma 4000 gld. Kakor sem iz pravzanesljivega vira izvedel, izročil je grof Taaffe to zadevo državnemu pravdniku z naročilom, da naj jo preiskuje, in ako se potrdi, dvornega svetnika Kaana zatoži pri deželni sodnji.

Postava proti ponarejevanju živil.

Z Dunaja 5. dec.

(Dalje.)

Najbolj v navadi je raba žveplja za ohranitev vina, osobito za ohranitev vinake posode. Za to poslednje je žvepljenje povsem umestno, a ne tako za vino, osobito kakor nekateri ravna, da presilno žvepljajo. V naših krajih se to ne nahaja, pač pa na Ogerskem in Nižje-Avstrijskem, kjer je skoro v slehernem belem vinu čutiti žveplen duh. Z žvepljenjem dobi se sicer zelo čisto vino, a če je pa za zdravje vinopivea dobro, dvomim. Ako se rabi le malo žvepla, pogori ta mala množina in se razvije pri gorenju žveplena sokislina, ki se kmalu kemiško spoji z drugimi snovmi v vinu, ko je postala žveplena kislina, in sicer postane žvepleno kislino. Pa ta kemiška preosnova morala se je že razviti; dokler pa je v vinu še žveplena sokislina ali če je žveplene kisline se toliko razvilo, da se ni mogla več spojiti v nevtralne neškodljive zveze, potem proizvaja tako vino pivcu glavobol.

Omenjati mi je še, da se mnogo črnega vina ponareja in prodaja. Mnogokrat so to nizka, celo petiotovana vina, katerim se umetno doda zagatnih trpkih snovi in prebledo barvo pa se jim popravi z barvili. O fuksinu sem že omenil potrebno; pa tudi zdravju sicer neškodljive barvilne snovi, n. pr. cvetje malve so goljufija, ker človek kupi črno vino ne iz nagnenosti do črne barve, ampak večinoma iz namena s črnim vinom koristiti zdravju. Tako priporočajo zdravniki črno vino za krvoravne blede ljudi; kaj dobro služi črno vino pri želodčnih in osobito črevnih katarjih, driskah itd. Jasno je torej, da je kupec ogoljufan, ker za njegov pošten denar ni dobil tega, kar je želel za zdravje svoje ali svojih rodbinskih članov. Zato je povsem opravičeno, da postava spoznava tudi tako barvanje za kaznjivo početje.

Da se dodaja vinu tudi disečin (buket), je tudi znano, osobito se to godi pri onih kletarjih, ki napravljajo petiotovana ali galizovana vina, ali celo pri onih sleparjih, ki izdelujejo (fabricirajo) povsem umetno vino, v katerem se niti trohica vinskega grozdja ne nahaja. Ti „kunštni“ sleparji zvarijo vino iz vode, v katero prilijejo špirta ali alkohola, umetne vinske kisline, česlovinske kisline, glicerinesence, dišečine, barvila. Nahajajo se po Nemškem javno znane velike take tovarne, pri nas v Avstriji še nismo tako daleč „napredovali“, da bi se upali kar javno povedati, da je ta tovarna za umetno vino, pač pa se skriva v temnih kletih židovskih umetnikov godi marsikaj sličnega.

Če ima vino premalo moči, dostavljajo mu špirta ali alkohola. Ako je res čisti vinski alkohol, ne more se temu iz zdravstvenega ozira toliko oporekati; a vse drugače je, če se vinu dodaja špirt nečističen, kakoršen je oni iz krompirja izdelani, ki

ima še polno patoke ali fuzelna v sebi, in tak, če ima v sebi tako zvani amilni alkohol, pa je zdravju kar naravnost strupen ter povzročuje glavobol in nagnenje k bljuvanju.

Naj zadostuje vse to, povedano v kratkih stavkih, kako silno potreba je, da zdravstveni uradi strožje pazijo tudi na vino ter uradna oblastva posebno one strogo kaznujejo, ki prodajajo take brozge. Nova postava priznava bo tudi kaznjive vse tiste, ki prodajajo umetno pripravljeno vino kot naravno in zato bodo taki morali na svojih sodih in kletih imeti zaznamovano: umetno vino. Pri razpravi o tej novi postavi bodo morali osobito zastopniki vinorodnih pokrajin siliti na to, da se izreče določeno, da sleherno vino, katero ni izključljivo iz grojzda napravljeno, ampak katero je dobilo kak umetni dodatek (n. pr. petiotivana ali galizirana vina), mora nositi ime „umetnega vina“ in kdor se zasači, da tako vino prodaja pod imenom naravnega vina, smatrati je kot slepar, ki se kaznuje kot tak. Skrajni čas je, da se kaj stori za vinogradnike, ki v sled hudih trtnih boleznih in trtne uši in sedaj še po nesrečni vinski carinski klavzuli imajo mnogo trpeti, potrebujejo varstva vsaj proti sleparskim vinotrzcem, da jim bode omogočeno vzdržati se.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. decembra.

Notranje dežele.

Razdelitev otrok po veroizpovedanjih v šoli. Neki dunajski konservativni list priporoča, da naj bi nova konservativna večina, če se sklopi, sprejela vsaj v svoj program, da se otroci v šolah morajo ločiti po veroizpovedanjih. To bi bil nekaj korak k verski šoli. Proti taki premembi državnega šolskega zakona bi ne bili niti Mladočehi. Če pa večina tega ne vsprejme v svoj program, se ne bode mogla obdržati, ker jo bodo morali konservativci sami razrušiti, ker zanje ne bode imela nobene vrednosti. Konservativni volilci bi prisilili poslance, da izstopijo iz večine, katera ne misli ničesar storiti za versko šolo. Vsekako bode treba torej govoriti resno s Poljaki in Mladočehi.

Kupujte le pri kristijanah. Tako je priporočal princ Liechtenstein na nekem shodu na Dunaju ženskam sedaj pred Božičem, ko kupujejo darila za Božič. Ta nasvet je pa silno razjezil vse Abrahamove potomce in njihove prijatelje. V državnem zboru so interpelovali vlado, kako hoče preprečiti to oškodovanje židovskih trgovcev. Interpelantje bi menda radi, da bi vlada ljudi silila, da naj kupujejo pri židih.

Socijalni demokratje razširjajo kaj pridno svoje nauke po Moravskem in to ne le po mestih, temveč tudi na kmetih. Povsod snujejo svoja društva in zlasti skušajo mladino zamotati v svoje mreže. Ker pa dobro vedo, da vera najhujše ovira socijalizem, zaradi tega pa mej prebivalstvom marljivo spodkopujejo vero. Razširjajo posebno Renanove in druge katoliški veri sovražne knjige. Socijalna društva snujejo po kmetih svoje podružnice. Posebno se socijalizem hitro razširja po nemških krajih, kjer mu je že židovski liberalizem pripravljal tla.

Ogerska. Cesarica se je do sedaj jako zanimala za ogerske razmere in madjarsko slovstvo. Madjarski listi in nove knjige so se povsod pošiljali za njo. Sedaj se je pa zaukazalo, da se naj pošiljajo na Dunaj, naj cesarica prebiva kjer koli. Ta odredba je Madjare jako potrla in tožijo, da vladarska hiša napak razume ogerski narod.

Vnanje države.

Novi kardinali. „La vera Roma“ poroča: V prihodnjem konsistoriju imenovani bodo novi kardinali in sicer: nuncij dunajski Galimberti, nuncij v Madridu Di Pietro, nadškof Mocenni namestnik v državnem tajnistvu, nadškof Persico, tajnik kongregacije „de Propaganda fide“, nadškof v Toursu Meignau, nadškof v Rouenu Thomas, nadškof v Sevilji Sanz y Fores, nadškof kolonjski Krementz, nadškof vratislavski Kopp, primas ogerski Vaszary in nadškof poznanski Stabilewski. — Da so trije nadškofi nemškega cesarstva sprejeti ob enem v kardinalski kolegij je očitno znamenje, da se je ona napetost med Vatikanom in nemško državo do dobra poravnala, ter da mladi cesar nemški katolicanom ni — neprijazen. Konsistorij bode bržkone v prvi polovici bodočega meseca. Omenjeni list poroča tudi, da bode v bodočem konsistoriju oddana izpraznena nunciatura na Dunaju, za katero je neki odločen dosednji nuncij monakovski msgr. Agliardi.

Rusija in Bolgarija. Če tudi Rusi ne priznavajo bolgarske vlade, vendar zahtevajo od nje zaostale obroke okupacijskih troškov. Nemški zastopnik v Sofiji je te dni izročil dotično noto. Nekateri mislijo, da Rusija s tem hoče pritiskati na Bolgare, da ne bi premenili ustavne določbe,

da se knezovi potomci imajo odgejiti v pravoslavni veri. Rusija brani pravoslavje, ker v pravoslavju tiči njena moč v orijentu. Nemški listi niso zadovoljni, da Nemčija opravi posel ruskega eksekutorja v Bolgariji, in priporočajo, da naj varstvo ruskih podložnikov Nemčija prepusti Franciji, ki je bode gotovo rada sprejela.

Morske ožine. Ruski listi se posebno sedaj bavijo zelo z vprašanjem o vožnji skozi Dardanele in Bospor. Sedaj se hudujejo, da Rumunija za svoje ladije zahteva ravno tiste olajšave, kakor so se dovolile Rusiji, in pa da Bolgari mislijo pod turško zastavo dve vojni ladiji, kateri so naročili v Italiji, spraviti v Črno morje. Rusija bi rada le za se imela svoboden prehod skozi Bospor in Dardanele, za druge države naj bi pa bil ta prehod zaprt.

Ahlwardtova pravda. Minoli petek je bil v Berlinu v petmesečno ječo obsojen Ahlwardt, ker je neki knjigi razkril, kako je židovski tovarnar Löwe osleparil vojaško upravo pri izdelovanju novih pušk. Pri obravnavi so se slišale lepe stvari. Konstatovalo se je, da od 936 pušk, katere je izdelala tovarna Löwe, se jih je v kratkem 526 pokvarilo. Tudi se je dokazalo, da je Löwe vojaške puške karje podkupoval, da so odobrili slabo blago. Ahlwardt je pa trdil v svoji knjigi, da je Löwe zaradi tega tako slabe puške izdeloval, da bi Nemci bili tepeni v boju s Francijo in se potem moglo v Evropi vpeljati gospodstvo židov. Te svoje trditve ni mogel dokazati, zaradi tega so ga pa obsodili. Židovski listi pa sedaj z velikim veseljem pripovedujejo, da je bil obsojen, molče pa, kaj so priče izpovedale proti židom. Ker je Ahlwardt voljen v državni zbor, si sedaj židje posebno prizadevajo, da bi dobili večino državnega zbora na svojo stran, da bi ne sklenil, da se ima kazensko postopanje proti Ahlwardtu ustaviti, dokler zboruje državni zbor. Ahlwardt se je namreč pritožil proti razsodbi, in če se obravnava pri višjem sodišču odloži, dokler bode zboroval državni zbor, bi utegnili stvar zastarati in kazni bi odpala.

Belgija. V zbornici general Brialmont pri vsaki priliki napada vlado, da premalo stori za vojsko. Vojni minister trdi, da bode Belgija lahko na bojišče postavila najmanj 140.000 mož, ali Brialmont trdi, da to ni res. Pri sedanjih pomanjkljivi organizaciji bode k večjemu 100.000 mož na razpolago, dočim jih Belgija za varstvo potrebuje najmanj 180.000. Ker je pa znano, da general Brialmont največ le iz strankarskih ozirov napada vojno upravo, da bi konservativno vlado malo pripravil ob veljavo, je neki konservativec prišel z nasprotnim predlogom, da naj se stalna vojska kar odpravi. General Brialmont je pa, vedoč, da vlada tudi ni za ta predlog, kar začel ga zagovarjati, češ, da je bolje, da se stalna vojska odpravi, nego bi pa imeli tako vojsko, kakor je sedaj. S tem je pač dovolj pokazal, da mu je le za napade proti vladi.

Izvirni dopisi.

Iz Trsta, 12. decembra. (70letnica prezasluznega g. župnika Ivana Trevna.) V četrtek 8. t. m. praznovali smo po celem naši župniji slovesen dan, sedemdesetletnico prečastitega gospoda župnika Ivana Trevna. Na predvečer začela se je razsvetljava po celem župniji in naznanjalo daleč na okrog, kako verno slovensko ljudstvo spoštuje svoje duhovnike. Kaj lepo se je videlo stotine lučic raz oken hiš po hribu in dolini tja čez „laški“ Trst noter do morja!

Drugi dan ob 9. uri poklonil je domači gospod kapelan slavljenec prelep missale kot spomin njegovih bivših kapelanov, gg.: Križmana, Kjudra, Šobra, Logarja ter mu izrazil voščila v njih imenu. Ob 10. uri imel je g. župnik slovesno sveto mašo, pri kateri je bil dijakon nekdanji kapelan in administrator svetivanski, preč. gosp. Tomaž Thaler, župnik rojanski.

Ob 11. uri poklonile so se slavljenec deputacije: župnije, šole, bralnega društva, pogrebni družtev, pevskega in tamburaškega zbora, iz Trsta pa polit. društva „Edinost“.

Ob 6. uri zvečer je bil v prostorni dvorani bralnega društva sijajen banket, kojega se je udeležilo nad 80 oseb. Tu se je napivalo v prvi vrsti g. slavljenec, koji ima za Sv. Ivan neprecenljivih zaslug. Omenim naj tu le nekoliko. Ko je pred petnajstimi leti gospod župnik prišel k Sv. Ivanu, uvidel, da je cerkvi, ki je bila leta 1859 dozidana, še marsikaj potreba. Bila sta takrat le dva altarja, v kratkem času je bil postavljen prelep altar sv. Jožefa, tako da imamo sedaj tri marmornate altarje. Cerkev je potrebovala nadalje novih klopov in kmalu so bile tudi te preskrbljene. Ker je ob zimskem času v burji prihajal v cerkev hud mrz, preskrbel je gospod župnik notranja steklena velika vrata, ki so kaj ukusno izdelana in prava potreba posebno ob zimskem času.

Za časa njegovega bivanja pri nas obnovil se je veliki oltar popolnoma tako, da je sedaj najlepši

kras cerkvi. Tada nečesa je še manjkalo cerkvi na zunan, in to je bil veliki avon. Bili so sicer preje še trije nemajhni zvonovi, ali trebalo je za tako veliko župnijo preskrbeti večji zvon, da bi se iz doline čul noter do zadnje hiše na hribu. To je tudi kmalu dovršil g. župnik in oglašil se je z visokega stolpa veliki, z drugimi harmonično uglaseni zvon, ki bo še poznim rodovom pričal o delovanju g. župnika Trevna.

Toda nisem napisal še vsega. V novejšem času pripravile in deloma prenovile so se tudi orglje; koliko je g. župnik sam delal na keru in prirejaval vse potrebne reči, to vedó pripovedovati tisti, ki so ga sami občudovali radi njegove spretnosti in vztrajnosti. Smelo trdim, da sedaj daleč na okolu ni tako lepih orgelj, kakor so naše. Nedavno postavila sta se pri velikih vratih nova marmornasta krpilnika, za posebne slovesnosti pa pri velikem oltarju dva svečnika, kojih vsaki nosi pet sveč.

Neprecenljive so torej zasluge našega gospoda župnika za celo župnijo, postavil si je z njimi trajen spomin. Toda še nekaj drugega je, kar gospoda župnika dela priljubljenega vsakemu, in to je plemenitost njegovega srca. Pač ga ni človeka, ki bi mogel reči, da mu je katerikrat rekel le žal besedo, saj iz njegovega obraza sije le milina in ljubeznivost. Ni se torej čuditi, da smo se vsi župljani vzradovali na ta slavnostni dan in želeli mu dolžega, blagonosnega življenja in da bi v naši sredi dočakal vsaj — dijamantne svoje maše!

Iz Rima, 8. decembra. Kakor se govori, bode prihodnji konzistorij v prvi polovici meseca januarja, in bodo imenovani kardinali: Tajnik propagande Persico, državni podtajnik Mocenni, knez-škof v Vratislavi, nadškofje v Koloniji, Vestminstru, Sevilji, Toursu in Rouenu, nuncija na Dunaju in v Madridu, in morda nadškof v Dublinu.

Kardinal Parochi, generalni vikarij sv. očeta, je kot častni predsednik odboru za papežovo škofsko petdesetletnico razposlal na vse katoliške škofove naslednje pisanje:

„Želje, katere smo pred petimi leti za najvišjega pastirja cerkvenega pošiljali k Bogu, bodo se na naše največje veselje v kratkem uresničile povodom petdesetletnice onega dne, ko so bili sv. oče še mladeniško močni posvečeni v škofa. Veselje v sled tega se že razodeva, ker povsod tekmujejo sinovi, da slovesno in srečno praznujejo slavnost svojega prevzvišenega očeta. Da pa dosežemo časten vspeh, spodobi se, da poleg otroških prostovoljnih darov vso svojo skrb obračamo na to, kako bi povišali slavo apostolskega stola, mladino vzgajali in podučevali v krščanski modrosti, olajševali bedo revežem ter utrjevali in razširjali sv. vero.“

Ker so me sv. oče na prošnjo slavnostnega odseka imenovali častnim predsednikom, prosim Vašo milost, blagovolite vse storiti, da bode zaželeni dan veselja vreden vseh prejšnjih slavnostij. V resnici zahtevajo izredne zasluge, katere so si sv. oče v zadnjem času pridobili za cerkev in človeško družbo, od katolikov ne le, da izrazijo hvaležnost in zvestobo najvišjemu poglavarju, temveč tudi to svoje mišljenje pokažejo javno njegovim nasprotnikom. In ker bode prihodnje leto mnogo romarjev potovalo v Rim, prosim Vašo milost, blagovolite mi naznaniti nasvete ali vprašanja glede primerne časa in izvršitve romarskega vlaka ali glede drugih stvari, ki so s tem v zvezi. Delajmo z združenimi močmi, da bode škofvska petdesetletnica sv. očeta s pomočjo božjo tako pomenljiva in slovesna, kakor je bila njegova mašniška petdesetletnica.“

Revščina je tukaj nepopisna med nižjim prebivalstvom v mestu. Seveda so revščine svoje krivi večkrat ljudje sami, kakor povsodi, ker bi radi živeli brez dela. Na vsakem vogalu stojé medle osebe v raztrganih oblekah, ki ti molé proseč roko pod nos. Človek mehkega srca bi rad pomagal vsem, ko bi bil obdarovan s svetnimi darovi, kajti smilijo se mu bosonogi otroci, katerim lakot reži na obrazu. Morda ga ni mesta na svetu, kjer bi se več storilo za reveže, kakor je ravno Rim. Kot najnovejši član kongregacije sv. Vincencija imel sem te dni priliko priti v nekatera stanovanja taci revčev, ki stanujejo na videz v krasnih palačah, a v istini v brlogih. Tako sem prišel včeraj v družbi z jednim tovarišem v palačo petih nadstropij. Gori pod streho stanuje družina, revnejša od cerkvene miši — kakor bi rekel naš Jaka. Oče in mati sta šla v jutru od doma, trije nedorasli otroci valjajo se v cujah v mrzli, zatuhli sobi. Kako so se razveselili mali revčki, ko sva jim prinesla „karte“ za kruh. Nepopisno je

bilo veselje teh otrok, ko zvedo, da dobé za Božić novo obleko. Da, človek moral bi biti kamenitega srca, ko bi ne občutil radosti zadoščenja, da je z malim darom naredil srečnega sobrata — trpina. Nedavno se je tukaj osnovala kot nekaka podružnica sv. Vincencija družba v podporo onih revežev, ki ne morejo plačevati stanarine. Ker so tudi med reveži mnogi taki, da radi v enem dnevu poženo po griu, kar bi morali porabiti za več dni, in so tako zapravljali podpore za stanarino, zahteva ta nova družba, da reveži koncem vsacega tedna prinašajo odboru četrtino svoje mesečne stanarine. In če se koncem meseca izkažejo s knjižico, da so za prejšnji mesec hišnemu gospodarju plačali stanarino, in so tudi za tekoči mesec prinesli odboru vse štiri obroke, potem dobé deseti del nazaj za vsakdanje potrebe; dotični primanjkljaj zalaga družba sv. Vincencija. Pač posnemanja vredno! — Vreme je deževno in pusto. Včeraj jutraj je bil jako občutljiv mraz. Po zraku so plesale snežene muhe, popoldne je pršela solca. Celó vodovodne cevi so bile to jutro zamrznile v naši hiši. Abruce na vzhodu pokriva snežna odeja. Liga + 57.

Socijalne stvari.

Zvitost in prekanjenost sta borzijancem odločno potrebni. Zato se tudi ne rabite preveč varčno. Samo jeden primer iz zadnjega časa. Sedaj ko se ima uvesti zlata veljava in ko se imajo pri tem izvršiti največja denarna podjetja, treba je, da si avstrijska borza ohrani zaupanje in da se kaže v kolikor možno sijajnem stanju; treba je tudi, da se v obče ugodne gospodarske razmere naslikajo z najživejimi barvami. Treba je pri tem zakriti, da n. pr. kreditne delnice padajo, da bo za leto njihova dividenda jako majhna in za vse to in temu podobno je treba odločne zvitosti. Z našimi razmerami se peča skoraj najbolj berlinska borza, ki trezno in po večjem resnično z nezaupnostjo gledajo k nam in zato tudi ne vidijo cvetov, koder jih ni; saj so v resnici naše gospodarske in finančne razmere komaj, komaj visé. Naši kapitalisti in špekulantje seveda tega nočejo pripoznati in zato v zadnjem času tako živo popisujejo žalostno in propalo gospodarsko stanje nemške države, da se mora kamnu smiliti; po teh popisih nam je za par dni pričakovati, da pride cela Nemčija na kant. Finančno je v ošabnosti znorel nemški kapital po srečni vojski tako pišejo. Narod pesnikov in mislecev se je nesveló poločil zlatá. — Brezbrojna obrtna podjetja so se spremenila v delniške družbe, katerih vsaka je bilo panamsko podjetje v mali meri. Se je ostalo kapitalov, ki jih je bilo treba z dobičkom naložiti. Tu jim je prišla vzvišena misel, naj pomagajo južno-ameriškim ljudovladam. Finančni ministri teh držav so bili dovolj pametni, da so vzeli, kjer se je kaj dalo. Zapršilo se je malo, malo smodnikovega dima se je pokazalo in nakrat je bilo poslopje nemške špekulacije razdrto; ni česar ni ostalo nego razvaline in dim, solze in obupnost. Se sedaj niso zaceljene rane kapitala in špekulacij; meglena kakor prošlost je tudi prihodnost. Nikjer se ne kaže več prejšnji duh podjetnosti, in če se zgane, gledajo ga z nezaupnostjo, žalosten do smrti utrujen je ves promet. — V Berlinu so preveč plesali krog zlatega teleta in to jim je ostalo še v udih. — Za čudo žalostno, bi dejali. In vendar je tam prav tako kot pri nas; kapital s tisto brezvestnostjo usužuje zasé milijone ljudi, kot pri nas. In v svojem delovanju rabi prav tako laž in zvijačo, kot pri nas. — Narodi pa dremljejo! —

Advokatje so sedaj jako neodvisni, česar jim gotovo nobeden ne zavidi. Vendar bi bilo pa želeti, da bi se tudi gledé njih marsikaj ustálilo. Zato z veseljem beležimo nastopno novico iz zborničnih krogov: Grofa Šenborna so od raznih stvari pred kratkim vpraševali, kaj je resničnega na govorici, da namerava vlada predložiti predlog, da se uvede „numerus clausus“ (določeno število) pri advokatih. Minister je zatrdil, da se ministerstvo istinito peča s tem vprašanjem.

Berilo. Karol Plajno na Dunaju je čuda prebral dvomljive vrednosti proizvodov iz novodobne beletristike. Romani in opolzli potopisi so mu zmedli glavo, da ni maral več delati. Oče ga je zato posvaril. Sinček pa mu je zažgal hišo. Zato so ga 5. t. m. obsodili na tri leta v jčo.

Slovstvo.

„Primorski list“. Radostno smo javili čitateljem novico, katero smo posneli po liberalnih listih, da

bodo z novim letom slovenski Primorci izdajali nov list v pouk ondodnega ukaželjnega ljudstva. Tržaški in goriški domoljubi so se združili v ta namen, in izdavanje novega lista je gotovo. — Prejeli smo iz Trsta program novega lista in vabilo na naročbo. — Evo ju:

„Nov slovenski list“ za slovensko ljudstvo na Primorskem, po naslovu „Primorski list“, bo stal na načelih izjavljenih na prvem slovenskem katoliškem shodu, zato mu bo géslo: „Vse za vero, dom, cesarja!“

V prvi vrsti torej bo novemu listu namen, vtrjevati v našem ljudstvu verska načela, katera skuša omajati liberalni duh. Zato bode presojeval vsa vprašanja tudi z verskega stališča, poučeval ljudstvo v verskih resnicah, pojasnujoč napadne nazore, ki so se iz tujine zasejali tudi med naš narod. Sicer nepolemičen, bo list vendar vsikdar odločno branil načela katoliške vere proti vsem njihovim nasprotnikom.

Ker pa je pri nas vera z narodnostjo v tesni zvezi, in ker je tudi na Primorskem slovenska narodnost od njenih nasprotnikov tako hudo tlačena, ni nam nikakor na misli, narodnost prezirati, marveč hočemo tudi mi kot pravi rodoljubi slovensko narodnost odločno braniti in njene pravice zagovarjati po krščanskem načelu: „Vsakemu svoje!“

Pod mogočnim orlom habsburškim so se borili hrabri sinovi majke Slave za sveto vero in milo domovino; za iste svetinje boriti se hočemo tudi mi kot avstrijski državljani, zavedajoč se svojih pravic, katere nam zagotavlja avstrijska ustava.

List ne bode strogo političen, ampak poučen; zato bo prinašal le kratek političen pregled, sicer pa razpravljal važna versko-narodna in socijalna vprašanja, ter skušal razširiti svoj vpliv tudi na delavske kroge, da jih odvrča od npravnega in gmotnega propada. Prinašal bode tudi razne dnevne novosti ter poučne in zabavne sestavke.

„Primorski list“ bo izhajal vsak 5. in 20. dan v mesecu ter veljal za celo leto 1 gld., za pol leta 50 kr. — Vredništvo in upravnništvo mu je v Trstu, Via Montuza šte. 3.

Prva številka izide, ako bo mogoče, dné 5. januarja 1893. Kdor si misli list naročiti, naj blagovoli kmalu se oglasiti.

Nadejamo se, da bode duhovništvo in verno ljudstvo na Primorskem list po svojih močéh duševno in gmotno podpiralo, da se vtrdi katoliško prepričanje in na tej podlagi tudi širi narodna zavest in omika. Mi stopimo v javnost, zaupajoč na božjo pomoč, katera ne bo manjkala dobri stvari, ako storimo mi vsi svojo dolžnost.

Tem krepkim in lepim besedam nimamo mnogo dostaviti. Želimo le iskreno, da najde ta glas prijazen odmev pri vseh verno-mislečih Slovencih, ne le na Primorskem, marveč tudi drugod po Slovenskem. Slovensko ljudstvo je na Primorskem v veliki verski, narodni in gospodarski nevarnosti, zato mu treba v tem trojnem oziru pomoči. Prav mnogo bo gotovo storil v tem smislu prostemu ljudstvu namenjeni novi list, kateremu želimo prav krepke duševne in gmotne podpore. Slovenci do sedaj ločeni po pokrajinah, zbiramo se vedno tesneje pod zastavo prvega slovenskega katoliškega shoda! Ziveli!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. decembra.

(Udanostne izjave.) Zopet nam je zabeležiti lepo vrsto vrlih slovenskih občin, katere so poslale po svojih zastopnikih udanostne izjave prevzvišenemu knezoškofu ljubljanskemu. So pa nastopile: Bukovica pri Šentvidu na Dolenjskem, Depala Vas pri Mengšu, Dob pri Šentvidu na Dolenjskem, Holmec pri Mengšu, Mirna na Dolenjskem, Podboršt pri Šentvidu na Dolenjskem, Šmarca pri Kamniku, Temenica in Zagorica pri Šentvidu na Dolenjskem. — Slava!

(Ravnopravnost Slovencev v Celovcu in v Celju) je — mladočeska pridobitev, tako poroča poslanec g. Em „Nar. Listom“ v Prago. Za to, da so pomagali levici zoper desnico, plačala jih je vlada s tem, da je pritožbi rešila ugodno Slovincem! To je vratolomna logika. Tu se je šlo za pravo, in to pravo je zajamčeno v državnih temeljnih postavah. Žalostno bi bilo res, ako bi se pravica smatrala

kot komu podeljena dobrota ali zaslužen dar. Za Celovec in Celje nismo Slovenci nikomur hvaležnosti dolžni. „N-ue Ft. Pr.“ celó trdi, da vlada s tem kaznuje Nemce, dasi je uverjena, da Nemci v Avstriji uživajo še preveč pravic. To ni kazen Nemcem, ako se da pravo Slovanom v Celovcu, Celju in v Liberci. Povsem pa ni istina, da bi bilo Celje nemško mesto. V Celju je večina Slovencev in samo s terorizmom ondi vzdržujejo Nemci z nemčurji in odpadniki vred občinsko zastopništvo in „vstvarjajo“ pri ljudskem štetju nemško večino. V Liberci živi nad 5000 Celov in samo vsled nasilja in terorizma so se jim jemale narodne pravice. Kar se pa dostaje Celovca, ne odločuje to, da je leta 1890 komisar naštel samo 732 Slovencev; ondi je Slovencev dvakrat toliko. Celovec je pa dalje tudi stolno mesto dežele, v koji živi nad tretjino Slovencev, in če se v slovanski Pragi zahteva za Nemce nemškega uradovanja, imajo istotako Slovenci na Koroškem pravo, da se jim v Celovcu uraduje slovenski. Vlada je tu priznala načelo, koje bi bila morala že davno uresničiti brez — slovenskih pritožb!

(Oh, le naprej!) V jako „izborni“ slovenščini piše včerajšnji „Narod“ nekako „pojasnilo“, katero „naj se blagohotno vzame na vednost“. V njem nam s tistim pogumom, s katerim je že preje večkrat konstatiral tiskovne pomote, zopet z nova dokazuje, da se v najvažnejših stvareh „Narod“ vse drugače tiska, nego se je v redakciji — mislilo in pisalo. Vkljub temu pa, da je beseda „izključno“ po pomoti izostala, je vendar žalostna smrt radikalizma „Naroda“, katero smo v ponedeljek oznanili svojim bralcem, prava pravcata resnica. Samo to je škoda, da nam nobeno „Narodovo“ pojasnilo ne pojasnjuje, je li ta smrt naravna, ali silovita. Več vzrokov je za poslednjo mnenje; zli vetrovi, katere si „Narod“ z Dunaja pozivlje, so menda glavni vzrok! Sicer pa „naprej, dokler je še vetra kaj!“

(Osrednji komisiji v ohranjenje starinskih spomenikov) poročala je deželna vlada kranjska o prenovljenju župne cerkve v Kranju.

(Možata izjava finančnega ministra.) Znano je, da je naš finančni minister dr. Steinbach strokovnjak v svojem poslu, poleg tega ima pa tudi trdno versko prepričanje, ko ga te dni neka gospa vpraša, kaj ga krepi pri njegovem poklicu, da more vse delo zmagovati, odgovori ji: „Svoje krepilo in moč zajemam pri sv. maši in spovedi!“ Vsled te izjave ga ostro napada „Deutsche Zeitung“ ter ga nazivlje ultramontanca. Ako je to res, tedaj si sme Avstrija čestitati, da ima tako izvrstnega finančnega ministra.

(Za pogorelee v Skrljatici) pri sv. Gregorju je daroval č. g. Andrej Stritar, vpokojeni duhovnik v Mostah, 5 gld. Bog plačaj!

(Iz Belokrajine:) Dne 8. decembra, na praznik M. B., se je poslovil od nas čast. gospod Mihael Bulovec, kapelan v Semiču, ker je premeščen k sv. Petru v Ljubljano. Kot vzoren duhovnik ter izvrsten mož v vsakem oziru, kar se je posebno pokazalo na dan slovesa — je tudi na novi šoli na Češnjem deloval kot veroučitelj z gorečnostjo, vstrajnostjo in lubeznijo za nedolžno mladino, za kar se mu krajni šolski svet na Češnjem najtopleje zahvaljuje. Zapustil nas je, toda njegov duh ostane vedno med nami. Bog blagoslavlja tudi naprej njegovo delovanje!

J. Plut, predsednik kr. š. sveta.

(V Polju pri Ljubljani) so pokopali dne 4. t. m. vrtnarja na Sudentu Ivana Valentinčiča v 26. letu njegove starosti. Bil je valasti strokovnjak v umetnem vzgajanju raznovrstnih žlahtnih ribic. Pevci so pokojniku zapeli pesmi-žalostinki. Naj v miru počiva!

(Slovenski klub na Dunaju) ima v soboto, 17. t. m., drugi svoj večer v tej dóbi, in sicer v dvorani „Zum alten Schottenthor“, I., Schottengasse. Berilo ima c. in kr. stotnik Igo Kaš. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Na ta večer vabijo se na Dunaju živeči Slovenci.

(Nepotrjen zakon.) Presvetli cesar ni potrdil načrta zakona, katerega je bil sklenil koroški deželni zbor o prenovitvi zakona o lovskih kartah.

(Iz Celoveca) z dné 13. decembra: Mestni proračun za leto 1893 kaže: potrebsčine 243.474 gld., pokritja 216.442 gld.; torej primanjkljaja 27.032 goldinarjev. — Vincencijeva družba za Koroško je imela svoj letni občni zbor minolo nedeljo, dné 11. t. m., v Celovcu.

(Tiskarji v Zagrebu) se trdo drže svojih zahtev. Teden dni je že mnilo in vendar še niso

začeli dela. Lastniki tiskarn so pozvali od drugod stavce, toda strajkujoči stavci so jih čakali na kolodvoru in jih z lepa in z grda odvrnili od dela. Tiskarne so tedaj še vedno v sitnem položaju. Del, katera so že dolgo obljubljena, ne morejo izvršiti; več listov (n. pr. „Vienac“, „Obrotnik“ in drugi) ne more o pravem času iziti, in tako je še več nepri- ličnega druženege s to stavko. V ponedeljek zjutraj so pričeli delo stavci nemških listov; sedaj stavku- jejo tedaj samo še hrvatski stavci.

(Umrl) je v soboto 10. t. m. v Lukovici g. Ant. Vidic, c. kr. umirovljeni davkarski priglédnik, v 80. letu. V Novem Mestu je pa umrla gospa Grebene, soproga davkarskega pristava g. K. Grebene in hči okrožne sodnije predsednika g. Gerdešiča. v 24. letu. Pokojnica se je omožila z g. Grebencom stoprv v kratkem. R. I. P.!

(Iz uradnega lista.) Z novim letom pride na prodaj nova vrsta cigaret, takoimenovane „Khalif- cigarete“, à 2 kr.; prenehajo pa „Samson-cigarete“, kar jih bo takrat še na razpolago, prodajale se bodo à 1½ kr. — V gozdnem vrtu v Gradišču pri Ljub- ljani se bo oddalo prihodnjo spomlad blizu 3½ mi- lijona za sajenje primernih dvehletnih črnih in belih borov in triletnih smrečič po 2 gld.; dalje triletnih gladkih borov po 3½ gld., in triletnih laških ore- hov po 10 gld. 60 kr. za tisoč drevesec. Oglasila in denar, ki je takoj vložiti, se sprejemajo pri c. kr. deželnem gozdnem nadzorstvu za Kranjsko v Ljub- ljani in pri okrajnih glavarstvih do 41. januarja 1893. leta.

Telegrami.

Dunaj, 13. decembra. Ministerstvo notra- njih stvari je naročilo oblastvom, da naj ljudij, ki se žele izseliti, odgovarjajo od izseljivanja v Brazilijo zaradi tamošnjih neugodnih razmer in če mogoče izseljivanje preprečijo. Ostro naj se postopa proti tistim, ki ljudij k izse- ljevanju nagovarjajo.

Dunaj, 14. decembra. Nadvojvoda Fran Ferdinand odpotoval je s stariši in sorod- niki v Trst, kjer nastopi svoje svetno poto- vanje.

Pariz, 13. decembra. Sluga barona Rei- nacha je priznal pri preiskovalnem sodniku, da je pri trupu svojega gospoda našel prazno stekleničico, v kateri je bil strup. Izvedenci so bajé konstatovali, da se je za- strupil z atropinom.

Pariz, 13. decembra. Finančni minister Rouvier je dal svojo ostavko. (Listi pišejo, da je Rouvier bil zamotan v panamsko afero in je imel zlasti zveze s pokojnim Rei- nachom. Rouvier je vse mogoče storil, da bi se bila preiskava proti Reinachu ustavila, ali nikakor ni hotel privoliti v to pravosodni minister, ki je pretil, da bode sicer odstopil in vso stvar po časopisih razkril. Op. vred.)

Pariz, 14. decembra. Splošni položaj se zmatra v poslanskih krogih za jako resen. Bojé se, da je nastopila doba ovadeb. Kon- servativni listi pišejo, da panamska afeta pomenja popolen propad gospodujoče stranke.

Bruselj, 13. decembra. Poročila od Tanganyka-jezera zatrjujejo, da sta vodji čet družbe za odpravo robstva, Jaques in Joubet, najboljše počutita.

Umrlj so:

11. decembra. Vincenc Klemenec, posestnikov sin, 30 let, Poljanski trg 5, cirrhosis hepatis. — Janez Pirc, kajžar, 79 let, Kravja dolina 11, marasmus senilis.

12. decembra. Marta Bukvič, uradnikova vdova, 76 let, Rimska cesta 19, vodenica. — Karolina Katauer, gostija, 65 let, Dunajska cesta 7, plućnica.

V bolnišnici:

11. decembra. Franc Gorup, kajžar, 38 let, peritonitis.

Tujci.

11. decembra.

Pri **Maliču**: Gaupill, Belgrader, Wreda, Deutsch. tr- govec; Wolf, Aschwalder, potovalca, z Dunaja. — Zisele, po- tovalec, iz Gr. dea. — Schwabe iz Postojne — Sebenikar, za- sebnik, z Rakeka.

Pri **Stonu**: Hochsinger; Weiss, trgovec, z Dunaja. — Presutin, operna pevka; Gstirner, zasebnik, iz Grada. — Wassmundt, inženér, iz Pulja. — Benedek iz Zagreba. — Heyn, potovalec, iz Draždan. — Vidic, kontrolorjeva soproga, iz Trsta. — Heyek iz Kamnika. — Mally is Bele Peči. — Löwe iz Berolina. — Robitschek, potovalec, z Dunaja.

Pri **Juznem kolodvoru**: Lang, poročnik, in Oskar Lang, posestnik, iz Pulja. — Nidrich iz Gleisdorfa. — Vra- nešič, vinotržec, iz Karlovca.

Pri **bavarskem dvoru**: Cepš, zasebnica, iz Konjic. — Cvengl, posestnik, iz Zgoš. — Pretner, posestnikov sin, iz Begunj. — Pasalec, trgovec, z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Motrina na 24 ur v
OPREZOVANJA	TEMPERATURA v mm	TEMPERATURA po Celsiusu			
7. u. zjut.	7329	2.4	sl. zapad	oblačno	12-50
13. 2. u. pop.	7317	5.0	sl. jzap.	"	snež
9. u. zveč.	7322	2.9	"	dež	

Srednja temperatura 3.4°, za 4.5° nad normalom.

Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, V.

Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, III.

Trnkóczyjev
grenki konjak,
okusno in najboljšo sredstvo za želodec.
I steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.
prodaja
Ubald pl. Trnkóczy,
lekarnar v Ljubljani.
Prodajalci na drobno dobé rabat.
Lekarna Trnkóczy-jeva v Gradcu.

Koverta s firmo
priporoča
Katoliška Tiskarna
po nizkej ceni.

Nove elegantne

sani

in nekateri 577 3-1

VOZOV

so na prodajo pri

Fr. Šiški,
Marije Terezije cesta šte. 6,
v Ljubljani.

F. WISJAN,
sedlar,
v Ljubljani, Rimska cesta št. 11,
izdeluje

vsake vrste vozov

in priporoča čast. duhovščini in p. n. občinstvu
svojo zalogo trdno in okusno narejenih faeto-
nov, landaverjev, koleselnov, na pol pokritih
in odprtih vozov. 569 (3-2)

Popravljanja izvršuje ceno in dobro.

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči ni-
kakih bolečin, ter opravlja vse **zobne**
operacije in **zobna plombovanja**

A. PAICHEL,
(12) 93 **zobozdravnik**
pri Hradeckega mostu I. nadstr.

Josip Šubic,
kipar,
v Gorenji Vasi pri Škofji Loki,

priporoča se najuljudneje prečast. duhovščini in slav.
občinstvu za

izdelovanje kipov

iz lesa, kamna, mavca in marmor-
cementsa. Dobro, solidno in ceno. 570 10-3

Dunajska borza.

Dne 14. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 65 kr.
Brebrna renta 5%, 16% davka	97 " 35 "
Zlata renta 4%, davka prosta	115 " 05 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 55 "
Akoije avstro-ogerske banke, 800 gld.	979 " "
Kreditne akoije, 160 gld.	314 " "
London, 10 funtov strl.	120 " "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 57 "
Cesarski cekini	5 " 68 "
Nemških mark 100	59 " "

Dne 13. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	113 gld. 60 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 45 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	141 " "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	155 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	188 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 50 "
Zastavna pisma	100 " 40 "
Kreditne srečke, 100 gld.	194 " "
St. Genois srečke, 40 gld.	66 " 50 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	— gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " "
Salmove srečke, 40 gld.	66 " "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	58 " "
Akoije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 " 75 "
Akoije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2800	— " "
Akoije južne železnice, 200 gld. sr.	91 " 30 "
Papirni rubelj	1 " 19 "
Laških lir 100	— " "

List „Mercur“.
Zanesljiva **informacija** o stalno obrestnih
in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na go-
spodarskem in finasnem polju, odločilnih pojavih
na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno.
Celotna naročnina s portno pošiljateljvje vred gld. 2-60.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Žrebanje dne 2. januarja.

Dunajske komunalne promese
à gld. 3¼ in 50 kr. kolek.
Glavni dobitak 200.000 gld. avstr. velj.

Kreditne promese
à gld. 4¼ in 50 kr. kolek.
Glavni dobitak 150.000 gld. av. v.

Obe vkupe le 8¼ goldinarja.